

“Nəriman Həsənzadənin yaradıcılığı tərəpən dırnağa Azərbaycanın tarixi yaddaşdır. Onun insanlığa, yurda, torpağa, Vətənə, dilə, Anaya münasibətidir. Nəriman Həsənzadənin poeziyası başdan ayağa səmimiyyətdən yığılıb. Səmimiyyətdən doğulan poeziya isə tarixi, əbədiyaşar pasport alır”. Kəspə Liseyinin “Milli yaddaş” layihəsi çərçivəsində Xəlq şairi Nəriman Həsənzadə ilə görüşdə səslənən bu fikirlər Xəlq şairinin ömür və yaradıcılıq yolunu böyüyen nəslə tanımaqda gözəl fürsət oldu.

Qeyd edildi ki, ölkənin görkəmli elm və incəsənət xadimləri, yazıçı və şairləri, tanınmış şəxsiyyətləri ilə görüşlərin keçirildiyi layihə çərçivəsində əsas məqsəd şagirdlərin milli yaddaşını inkişaf etdirmək, onlara tariximiz, mədəniyyətimiz, irsimiz haqqında məlumat vermək və onlara görkəmli şəxsiyyətlərimizi tanımaqdır.

İnsanlığa hörmət və ehtiram, vətənə, torpağa sevgi aşılayan hissələrin yer aldığı bir poeziyadan bəhrələnmək və onu duymaq üçünse Liseyin

oldu. Nəriman Həsənzadə bir ocağın işığını yandırmadı, o, qurduğu ideyaları ilə “Qalsam kimliyimi Vətəndən soruş” deyə minlərlə evlərdə könlü işığını yandıra bildi. Nəriman Həsənzadə gəncliyindən kimliyini vətənə sübut edə bildi”.

Təsisçi Nəriman Həsənzadənin imzasının 22-23 yaşlarından tanındığını diqqətə çatdırdı: “Nəriman Həsənzadə hərbi xidmətdə olarkən anası dünyasını dəyişib. O, öz silahı ilə hərbi hissəni tərk edərək anasını dəfn etməyə gəlib. Hərbi hissəyə qaydanda onu tribunala veriblər. O zaman gənc şairi Rəsul Rza, Nigar Rəfibəyli və yanında olan digər poeziya silahdaşları müdafiə edib. Nəriman Həsənzadə 23 yaşında artıq tanınmışdı ki, onu müdafiə edirdilər. Məhz bu etimada görə də şair hərbi tribunaldan cəzasız çıxdı”.

S.Vəliyeva Nəriman Həsənzadənin Azərbaycan poeziyasına böyük səmimiyyət gətirdiyini vurğuladı: “Nəriman Həsənzadə şəxsiyyətində kimdirsə, şeirlərində də həmin adamdır. Nəriman Həsənzadə kişi şairlərin çox az işlətdiyi “Başına dönüm”, “Qurban olum” fikirlərini poeziyaya gətirdi. Bu şairin saxta sözü deyildi, səmimiyyəti idi. Mikayıl Müşfiqin yaradıcılığında

“DÜNYA ÇOX AMANSIZDIR...”

Xəlq şairi ilə bağlı xatirələrini bölüşən Yazıçılar Birliyinin üzvü, şair Dayandur Sevgin Nəriman Həsənzadəni həyatın dibindən gəlmiş insan adlandıraraq onun bütün çətinliklərdən keçdiyini bildirdi: “Nəriman müəllim çox əziyyətlər çəkib, ancaq onun poeziyası insanlığa, səmimiyyətə köklənib: “Nəriman Həsənzadənin poeziyasında hər şey - Vətənə, insana, təbiətə, dostla sevgi var. Nəriman Həsənzadə gözəl dostdur. O, böyüklə böyük, kiçiklə kiçikdir. Bu gözəl hislər onun poeziyasında da yer alıb. Buna görə də Nəriman Həsənzadənin poeziyası sevilir”.

Nəriman Həsənzadə təşkil edilən görüşə görə KTŞ-nin rəhbərliyinə təşəkkürünü dilə gətirdi. Şagird və müəllim kollektivi üçün keçirdiyi ömür yolunu və rəqləyən şair həyatda kədər də, sevinc də yaşadığını, ancaq qarşısına çıxan yaxşı insanlara arxalandığını, yaxşılıqlardan ilham aldığını söylədi: “Dünya çox amansızdır. Atamı uşaqlıqda - 1 yaşım olanda, anamı da 23 yaşında itirdim. Heç kimim yox idi. Ancaq qabağıma çıxan yaxşı adamlar mənə ata əvəzi

17 oktyabr 2015

WWW.KASPI.AZ

GÖRÜŞ

13

“Gəlib bu yaşa çatmışam...”

Kəspə Liseyinin “Milli yaddaş” layihəsi çərçivəsində Xəlq şairi Nəriman Həsənzadə ilə görüş keçirilib

müəllim və şagirdləri Xəlq şairi Nəriman Həsənzadənin ətrafına toplaşdılar.

“VICDANLI POEZİYA”

“Ola bilsin ki, bu görüş Nəriman Həsənzadənin aləmində adi bir görüşdür. Bizim üçün isə dərsdir. Milli yaddaş dərşidir” - deyən Kəspə Təhsil Şirkətinin təsisçisi Sona Vəliyeva şairin yaradıcılığının 60-cı illərin poeziyası ilə bağlı olduğunu qeyd edərək Azərbaycan poeziyasında mühüm yer tutduğunu diqqətə çatdırdı. Xəlq şairinin yaradıcılığını araşdırdıca yeni nüansların meydana çıxdığını söyləyən təsisçi “Bu səmimiyyəti və rəqləyə-vərəqləyə zəriflik, həlimlik kimi insani və poetik keyfiyyətlərlə yanaşı, həm də yüksək əxlaqi abır-həya kimi dəyərləri gördüm” - deyərək vurğuladı: “Bütünlükdə bu fikri ifadə edəcək söz axtardım və bu poeziyanı “Vicdanlı poeziya” adlandırmaq qərarına gəldim. Bu, Azərbaycan poeziyasında çox az rast gəlinən bir ifadədir. Əgər poeziyanın məramında vicdanlılıq, səmimiyyət durursa, bunu Nəriman Həsənzadə yaradıcılığı təqdim edə bilərdi”. Xəlq şairinin həyatı haqqında lisey şagirdlərinə məlumat verən S.Vəliyeva Nəriman Həsənzadənin çətin həyat yolu keçdiyini yada saldı: “O da siz şagirdlər kimi uşaq olub. Onu da hər səhər anası məktəbə yola salıb. Ancaq Nəriman müəllim anasını 23 yaşında olarkən itirib. Məhz bu yaşa qədər anası onun üreyində bir işıq yandıra bilib ki, o, şair ola bilib. Moskvada Maksim Qorki adına Ədəbiyyat İnstitutunu bitirib, elmi iş müdafiə edib, şəxsiyyət kimi formalaşaraq hamının dərin hörmətini qazanıb. Nəriman Həsənzadə anasının birçə övladı olub. Amma Nəriman Həsənzadə bir ananın deyil, bütövlükdə bir vətənin övladı

səmimiyyətin ölçü-biçisi necədirsə, Nəriman Həsənzadə də elədir. Bu baxımdan, şairin özünü Müşfiqin mənəvi övladı saymağa haqqı var”. Nəriman Həsənzadənin həyatını yaxşı insanların müşayiət etdiyini xatırladan S.Vəliyeva şairin qarşısına Nazim Hikmət, Mircəlal Paşayev kimi şəxsiyyətlərin çıxdığını və onun həyatında böyük rol oynadıqlarını qeyd etdi: “Böyük şəxsiyyətlərin Nəriman Həsənzadənin yaradıcılığında rol olub. Bu gözəl hissələr onun poeziyasında da sirayət edib. Nəriman Həsənzadə dünyadan köçən həyat yoldaşına şeirlər yazırdı. O, bu şeirləri yazmasaydı, bu günə qədər yaşaya bilməzdi. Bu şeirlər bir şəhiddə yazılan nəğmələr qədər yaddaqalan oldu. Şair əsgərlər arasında olub və həmişə yazdığı şeirləri oxuyub. Nəriman müəllim hər bir şəhidin məzarını Kəbə bilir. Onun Vətənə həsr etdiyi şeirlər də bu qədər müqəddəsdir.

Qaçqına, köçkünə, uşağa, sevdiyi qadına, ona yaxşılığı keçən hər bir insana bu şeirlər tərəpən-dırnağa Nəriman Həsənzadənin səmimiyyətini daşıyır”. Həyatda Nəriman müəllim kimi qayğıkeş insanların az olduğunu vurğulayan S.Vəliyeva yaxşı insanların get-gedə azalmasını təəssüflə dilə gətirdi: “Nəriman müəllim ona müraciət edən bir insana kömək edə bilmir, axşamlar narahat yatır. Bu, onun böyüklüyüdür. Bu gün yaxşılar dünyada azalır. Yaxşılar azalanda dünyanın tarazlığı pozulur”.

S.Vəliyeva Nəriman Həsənzadəyə səslənərək “Sizin tələbəyə, dostla, boşluğunu doldura bilməyə adam tapmadığınız həyat yoldaşınız Sara xanıma, övladınıza, yurda, torpağa, millətin qaçqınına-köçkünə yazdığınız bütün şeirlərinizdə səmimiyyətiniz boy verdi. Sizi bu səmimiyyət sevdi insanlara”- deyərək bildirdi.

oldular. Çünki onlar böyük şəxsiyyətlər idi. Mən Mircəlal Paşayevin tələbəsi idim. O, oğluna aldığı evi mənə verdi. Mən hazırda o evdə yaşayıram. Düzdür, mənə də ev vermişdilər. Bunda isə Nazim Hikmətin rolu olmuşdu. Mənim onunla bağlı çoxlu xatirələrim var. Sonradan oğlumun adını da Nazim qoydum. O, rəhmətə gedəndə oğlum dünyaya gəldi. Mən həmin evi Xəlil Rza Ulutürkə bağışladım. Çünki o ailəli idi və evi yox idi. Mən balaca bir qəsəbədə anadan olmuşam. Amma gəlib ölkənin Xəlq şairi oldum. Ulu öndər həmişə bizi özü ilə görüşlərə aparırdı. O, mənim əsərim əsasında hazırlanan “Atabəylər” tamaşasına gəlmişdi. O, bizi yetişdirdi”. Şairliyin asan olmadığını bildirən N.Həsənzadə bu şöhrəti qazanmaq üçün ömrün nərdivanında pillə-pillə, çətinliklə irəlilədiyini dedi: “Mən əziyyət çəkə-çəkə gəlib bu yaşa çatmışam”.

Şairin dillər əzbəri olan bir neçə şeiri elə öz dilindən səsləndi.

Liseyin şagirdləri Nəriman Həsənzadənin sözlərinə yazılmış mahnını və onun şeirlərini ifa etdilər. Şair həmçinin, şagirdləri maraqlandıran sualları cavablandırıldı. Uşaqların “Həyatınızda üzleşdiyiniz ən çətin məqam hansı olub?”, “İlk şeirinizi nə zaman yazmışınız?” “Həyatda qarşınıza yalnız yaxşı insanlar çıxıb?”, “Ən çox hansı əsərinizi sevirsiniz?”, “Həyatda itirdikləriniz çoxmu olub?”, “Necə oldu ki, şeir yazmaq istədiniz?” və s. kimi sualları həvəslə cavablandırdı. Şagirdlərdən birinin “Qocalmaqdan qorxursunuzmu?” sualına isə “Yaş ötüb, saçla dən düşüb” - deyərək yazan şairin orijinal cavabı eşidildi: “Bu barədə düşünməmişəm heç...”

Tərənə Məhərrəmovə